מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את שלבי הדיון בכתיבת דבר העורכים
- לתרגל ניסוח תובנה משותפת, מחלוקת והשלכה
- להבין את תפקידי חברי הצוות בדיון המשותף

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – הבנת התהליך

1. ב – לעצור ולהסתכל על כל העיתון ולשאול מה למדנו
2. ב – 200-400 מילים
3. ג – לחלוק על כל טיוטה כדי לחדד אותה
4. ב – שתיים
5. ב – כתובנה או כשאלה

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – דבר העורכים הוא תובנה מסכמת, לא עוד כתבה
2. נכון – כך כתוב בפרוטוקול הדיון
3. נכון – זהו תפקידו המוגדר
4. לא נכון – התובנה צריכה להיות משפט שאפשר להתווכח איתו
5. לא נכון – יש להימנע מכותרת כללית מדי

חלק ג' – מי עושה מה בדיון

1 – ב (שואל/ת את השאלות ומוודא/ת שכל קול נשמע)
2 – ג (מקפיד/ה על סבבים קצרים והוגנים)
3 – ד (רושם/ת את הטיעונים ואת המקורות)
4 – ה (חולק/ת על כל טיוטה כדי לחדד אותה)
5 – א (בודק/ת שכל טענה נשענת על היצירות)

חלק ד' – סדר הדיון הנכון

1. קריאה שקטה וסימון משפט חשוב מכל כתבה
2. סבב פתיחה - כל אחד/ת אומר/ת מה הרעיון המחבר
3. חיפוש המכנה המשותף וניסוח טיוטת תובנה
4. מיפוי מחלוקות - לפחות שתי נקודות
5. ניסוח ההשלכות - מה נובע מהתובנה
6. כתיבה ועריכה משותפת וקריאה בקול

חלק ה' – השלמת משפטים

1. משותף
2. להתווכח
3. מחלוקת
4. קול

חלק ו' – תרגול כתיבה

1. משפט קצר, ברור, שאפשר להתווכח איתו ולא סיסמה כללית
2. שתי עמדות סותרות עם נימוק המתבסס על אחת היצירות

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תשובה כוללת משפט תובנה ברור שאפשר להתווכח איתו
- זיהוי נכון של אחד מחמשת התפקידים ותיאורו
- הבנה שהמחלוקת מראה חשיבה אמיתית ולא רק הסכמה שטחית

טיפים להפעלה:

- מומלץ להריץ את התרגול בקבוצות קטנות ולחלק בפועל את חמשת התפקידים
- אפשר להשתמש בדף כהכנה לפני כתיבת דבר העורכים האמיתי לעיתון הכיתתי
- חשוב להדגיש שתובנה היא משפט שניתן להתווכח איתו, ולא סיסמה כללית

דף תרגול: דבר העורכים

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

דבר העורכים הוא החלק המסכם של העיתון השיתופי - המקום שבו כל הצוות עוצר, מביט על כל מה שנכתב, ומנסח יחד תובנה אחת שמחברת בין כל הכתבות.

1 חלק א' – הבנת התהליך

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה המטרה המרכזית של דבר העורכים?

א) לספר סיפור חדש ב) לעצור ולהסתכל על כל העיתון ולשאול מה למדנו

ג) לתאר דמות אחת מהעיתון ד) לפרסם מודעה לקוראים

2. מה אורך דבר העורכים בערך?

א) 50-100 מילים ב) 200-400 מילים ג) 1000-1500 מילים ד) 10-20 מילים

3. מה תפקידו של 'פרקליט/ת השטן' בדיון?

א) לרשום את הטיעונים ב) לשמור על הזמן ג) לחלוק על כל טיוטה כדי לחדד אותה

ד) לבדוק את המקורות

4. כמה נקודות מחלוקת צריך לרשום לפחות?

א) אחת ב) שתיים ג) שלוש ד) ארבע

5. איך רצוי לנסח את כותרת דבר העורכים?

א) כתיאור כללי של הנושא ב) כתובנה או כשאלה ג) כשיר קצר ד) כרשימת שמות הצוות

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	דבר העורכים הוא עוד כתבה רגילה בעיתון, בדיוק כמו השאר.	☐	☐
2	בסבב הפתיחה כל חבר/ת צוות מדבר/ת דקה אחת בלי הפרעות.	☐	☐
3	שומר/ת המקורות בודק/ת שכל טענה נשענת על היצירות שבעיתון.	☐	☐
4	אפשר לכתוב תובנה שהיא סיסמה כללית בלי לאפשר ויכוח עליה.	☐	☐
5	מותר לכתוב כותרת כללית מאוד, כמו 'על החיים'.	☐	☐

3 חלק ג' – מי עושה מה בדיון

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מנחה הדיון	___	**א.** בודק/ת שכל טענה נשענת על היצירות

2. מנהל/ת הזמנים	___	**ב.** שואל/ת את השאלות ומוודא/ת שכל קול נשמע
3. מזכיר/ת המערכת	___	**ג.** מקפיד/ה על סבבים קצרים והוגנים
4. פרקליט/ת השטן	___	**ד.** רושם/ת את הטיעונים ואת המקורות
5. שומר/ת המקורות	___	**ה.** חולק/ת על כל טיוטה כדי לחדד אותה

4 חלק ד' – סדר הדיון הנכון

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	חיפוש המכנה המשותף וניסוח טיוטת תובנה
☐	מיפוי מחלוקות - לפחות שתי נקודות
☐	ניסוח ההשלכות - מה נובע מהתובנה
☐	כתיבה ועריכה משותפת וקריאה בקול
☐	סבב פתיחה - כל אחד/ת אומר/ת מה הרעיון המחבר
☐	קריאה שקטה וסימון משפט חשוב מכל כתבה

5 חלק ה' – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. דבר העורכים הוא הקול ה _____ של כל הצוות

2. התובנה צריכה להיות משפט שאפשר _____ איתו, לא סיסמה

3. יש לרשום לפחות שתי נקודות _____

4. בשלב האחרון קוראים בקול את הטקסט כולו כדי שיישמע כ _____ אחד

6 חלק ו' – תרגול כתיבה

ענו בקצרה.

1. כתבו משפט תובנה אחד שיכול לחבר בין כמה כתבות בעיתון, בנושא לבחירתכם

_____

_____

_____

2. כתבו דוגמה למחלוקת אפשרית בין חברי צוות, עם נימוק קצר לכל צד

_____

_____

_____

כרטיס יציאה

מהי תובנה משותפת שצוות יכול להגיע אליה בדבר העורכים?

תנו דוגמה לתפקיד אחד בדיון ותארו מה הוא עושה

למה חשוב לכלול גם מחלוקות בדבר העורכים ולא רק הסכמות?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀